

WD3_14.03.03

De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen binnen verschillende levensloofasen.

Beheersingsniveau: analyseren

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken
- morele ontwikkeling
- socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit

BK3_02.04

De leerlingen passen principes ter gezondheidsbevordering en preventie van infectie, besmetting en ziekte toe.

Beheersingsniveau: toepassen

- principes ter gezondheidsbevordering en preventie van infectie, besmetting en ziekte bij kinderen (0-12 jaar)
- preventie van wiegendood

BK3_02.08

De leerlingen handelen volgens de professionele gedragscode.

Beheersingsniveau: toepassen

BK3_02.08.01

De leerlingen gaan respectvol om met anderen binnen een professionele context.

- diverse werkcontexten: initiatieven binnen de kinderopvang (0-12 jaar)
- taken en rollen van andere (begeleidings)actoren
- professionele relatie (inclusief scheiding beroepscontext – privé)
- vertrouwensrelatie
- het kindvolgsysteem

BK3_02.08.02

De leerlingen handelen volgens deontologische principes.

- verantwoordelijkheidszin
- privacy van kinderen en volwassenen
- beroepsgeheim
- discretieplicht
- aansprakelijkheid
- meldingsplicht
- schuldig verzuim

BK3_02.08.03

De leerlingen informeren volwassenen over hulpmiddelen en ondersteuningsinstanties.

- veel voorkomende zorg- en ondersteuningsvragen

BK3_02.19

De leerlingen verzorgen de kinderen in functie van hun noden en behoeften.

Beheersingsniveau: toepassen

BK3_02.19.01

De leerlingen verschonen een luier (inclusief het verzorgen van de stuit).

BK3_02.19.02

De leerlingen staan in voor of ondersteunen bij de dagelijkse hygiënische verzorging van kinderen: reinigen van neus, ogen en mond en geven van een babybadje.

- verzorgingsmomenten als belevingsmomenten

Opvoeding en begeleiding D/2024/13.758/279

LPD 1

De leerlingen spelen vanuit een holistische, dynamische en emancipatorische mensvisie in op behoeften en signalen van kinderen.

Tweede graad: Mensvisie (II-MaWe-da LPD 1+), belevingsgericht handelen (II-MaWe-da LPD 2)

Wenk: Leerlingen leren pedagogisch en belevingsgericht handelen bij kinderen in een professionele context. Met behulp van casussen en reflectieopdrachten kan je leerlingen verschillende behoeften leren onderscheiden en herkennen:

- lichamelijke behoeften en signalen: behoefte aan eten, drinken, rust, slaap, beweging en signalen van ziek-zijn of verontrustend gedrag ...;
- basisbehoeften: behoefte aan affectie, veiligheid, duidelijkheid, continuïteit, de behoefte om zichzelf als kundig te ervaren en de behoefte aan zingeving en morele waarden;
- socio-emotionele behoeften: het herkennen en helpen verwoorden van gevoelens, het zien van probleemgedrag en conflicten, aandacht voor het ritme van het kind, oppikken van verontrustende signalen.

Wenk: Via casuïstiek en observatieopdrachten (LPD 3) kan je leerlingen bewust maken van de behoeften en hoe deze elkaar beïnvloeden.

LPD 14

De leerlingen analyseren de ontwikkelingspsychologische domeinen van kinderen van 0 tot 12 jaar met inbegrip van de

- fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling;
- cognitieve ontwikkeling: sensomotorisch tot formeel operationeel denken;
- morele ontwikkeling;
- taalontwikkeling;
- socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit, communicatie, spel en creativiteit.

*Samenhang derde graad: III-Gez-da LPD 17; III-DeVe-da LPD 19; III-WeSc-da LPD 3; III-Spo-da LPD 35
Tweede graad: II-MaWe-da LPD K2; II-Mawe-da LPD 25, 26, 27, 28.*

Wenk: In de tweede graad leren leerlingen de fysieke, cognitieve, morele en socio-emotionele ontwikkeling doorheen de verschillende levensloopfasen toelichten. Met behulp van een voortraak of opdracht kan je de voorkennis van leerlingen activeren: verschillende levensloopfasen en ontwikkelingsdomeinen en eventuele basistheorieën met betrekking tot ontwikkelingspsychologie. Dit biedt ook zijinstromers de kans om deze basiskennis te verwerven. Je stimuleert leerlingen om de kennis die ze verwerven in de tweede graad in een juiste betekenis en context in te zetten.

Wenk: Aan de hand van mogelijke ontwikkelingspsychologische begrippen of eventuele theorieën die aan bod komen in de tweede graad, bv. Piaget, kan je leerlingen de ontwikkeling binnen domeinen en hun samenhang laten analyseren, bv. aan de hand van spel- of vrijetijdsactiviteiten van kinderen of jongeren.

Wenk: Met behulp van observatie-opdrachten of situatieschetsen kan je de ontwikkelingspsychologische kennis over kinderen verdiepen, bv.

- op fysiek vlak: disharmonische ontwikkeling in functie van het begeleiden van kinderen met specifieke ondersteuningsnoden;
- op cognitief vlak: samenhang tussen object- en persoons-permanentie,
- op socio-emotioneel vlak: hechting en scheidingsangst, emoties, omgaan met verlies en rouwen ...;
- op moreel vlak: ervaren van schuld en straf ...;
- seksueel-relatieve ontwikkeling;
- taalontwikkeling en recente inzichten rond meertaligheid in functie van taalstimulering;
- ontwikkelingsstoornissen, bv. ASS, ADHD ...

Wenk: In functie van pedagogisch handelen in de kinderopvang heb je uitdrukkelijk aandacht voor spel, creativiteit en communicatie, bv. theorie van de ontwikkeling van het sociale spel door M. Parten.

Wenk: Vanuit aandacht voor inclusieve opvang is het belangrijk dat leerlingen in functie van het pedagogisch handelen niet alleen inzicht verwerven in de normale ontwikkeling, maar ook in de disharmonische ontwikkeling.

Extra: Je kan leerlingen de ontwikkeling van kinderen laten analyseren vanuit een voor hen nieuwe theorie, bv. hechting bekeken door een meer recente bril zoals de eerste duizend dagen van Tessa Rosenboom.

Extra: Je kan een ontwikkelingsgerichte theorie in verband brengen met opvoeding, bv. hechtingstheorie van Bowlby of Ainsworth in relatie tot sensitief en positief opvoeden zoals 'Gentle parenting' (Van den Breemer).